

[หน้า 96]

Does Economic Dependence Influence Auditor's Opinions?

Dr.Sompong Pornupatham

งานวิจัยนี้ต้องการตอบคำถามว่าผู้สอบบัญชีที่รับค่าธรรมเนียมสูงในการสอบบัญชี จะมีความเป็นอิสระน้อยลง และมีความโน้มเอียงในการเสนอรายงานผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไขให้ลูกค้าหรือไม่ งานวิจัยนี้ได้ทดสอบกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 1,409 แห่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2551 ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นตัวแทนของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและการเจรจาต่อรองระหว่างผู้สอบบัญชีกับลูกค้าสอบบัญชีก่อนที่จะเริ่มการตรวจสอบ ส่วนความเห็นของผู้สอบบัญชีถูกใช้เป็นตัววัดความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีเพราะผู้สอบบัญชีจะต้องมีความเป็นอิสระเพียงพอที่จะรายงานข้อเท็จจริงให้สาธารณะได้รับทราบ ผลการวิจัยพบว่าบริษัทที่ได้รับรายงานผู้สอบบัญชีแบบที่เปลี่ยนแปลงไป มีการจ่ายค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในราคาที่สูงกว่าบริษัทที่ได้รับรายงานผู้สอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข ซึ่งบริษัทที่ได้รับรายงานผู้สอบบัญชีแบบที่เปลี่ยนแปลงไป มักจะมีปัญหาความไม่แน่นอน ปัญหาการดำเนินงานต่อเนื่อง และ/หรือ ประเด็นที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข และผู้สอบบัญชีต้องดำเนินการตรวจสอบมากขึ้นเพื่อที่จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่น่าเชื่อถือ ทำให้ต้องปรับค่าสอบบัญชีให้สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้แสดงผลที่ไม่แตกต่างกันระหว่างลูกค้าสอบบัญชีที่ใช้บริการจากผู้สอบบัญชีจากสำนักงานขนาดใหญ่ 4 แห่งและจากสำนักงานขนาดเล็ก ดังนั้น ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีหรือผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไม่ได้มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่สูง อาจเป็นการแสดงถึงคุณภาพงานสอบบัญชีที่สูง เนื่องจากผู้สอบบัญชีต้องทำงานหนักขึ้นและ

คิดค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่มเพื่อชดเชยกับความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องและเสียชื่อเสียง

คำสำคัญ: ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ความเห็นของผู้สอบบัญชี

This research attempts to answer the question whether auditors who receive high audit fees will be less independent and are likely to issue clean auditor's opinion to their clients. The current research examines 1,409 listed companies in Thailand from 2004 to 2008. Audit fee represents economic bond and negotiation between auditors and audit clients prior to performing the audit. Auditor's opinion is used as a proxy for auditor's independence since auditors should be independent enough to report truth to the public. The results show that firms with modified auditor's opinion pay higher audit fee than those with clean auditor's opinion. Firms with modified auditor's opinion usually face problems of uncertainty, going concerns and/or unresolved issues, so that auditors have to perform more audit works in order to obtain reliable audit evidence, leading to high audit fees. This result is hold for Both Big 4 and non-Big 4 auditors. Therefore, audit fee or economic dependence does not influence auditor's independence. High audit fees may represent high audit quality since auditors have to work harder and charge premium fee to compensate with their reputation and litigation risks.

Key Words: Audit Fees, Auditor's Opinions